

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2

Creative Leadership of the School Administrators In the 21st Century Under the

Phatthalung Primary Educational Service Area Office 2

กชพร จันทรแดง^{1*} และนิรันดร์ จุลทรัพย์²

Kotchaporn Chandaeng^{1*} and Niran Chullasap²

นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยหาดใหญ่¹

Student, Education Program Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University¹

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยหาดใหญ่²

Education Program Faculty of Education and Liberal Arts, Hatyai University²

*Corresponding author, e-mail: montiraeye.eye@gmail.com เบอร์ติดต่อ 096-8539519

(Received: May 5, 2023; Revised: May 25, 2023; Accepted: May 26, 2023)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 และศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ครู จำนวน 275 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครชีและมอร์แกนและใช้การสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ที่หาค่าความตรงเชิงเนื้อหาระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ ได้ค่าระหว่าง 0.67 -1.00 หาค่าความเชื่อมั่นโดยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้เท่ากับ .922 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติค่าทีอิสระ และสถิติค่าเอฟ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 6 คน โดยเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

1) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ครูผู้สอนที่สังกัดขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนครูที่มีวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และ 3) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรยึดหลักการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม เน้นให้ทุกภาคส่วนตระหนักถึงความสำคัญในการทำงานร่วมกันภายใต้ความเข้าใจ เชื่อมั่นในทีมงานในการวางแผนการปฏิบัติงาน และชื่นชมความสำเร็จร่วมกัน

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ผู้บริหารสถานศึกษา ศตวรรษที่ 21

Abstract

The purpose of this research was to study and compare the creative leadership of school administrators in the 21st century and to study the approaches for developing creative leadership of school administrators in the 21st century under the Office of Phatthalung Primary Educational Service Area 2. The sample group was 275 teachers. The sample size was determined using the Krejcie and Morgan sample size comparison table. and using simple random sampling. The research tool was a questionnaire. Find the Index of Item Objective Congruence value was in the range of 0.67-1.00 and confidence values of .922. Data were analyzed by mean, percentage, standard deviation and test the hypothesis using t-test, f-test, six key informants were selected by purposive sampling. The tool is a semi-structured interview. The data were analyzed by content analysis. The research found that;

1) Creative Leadership of School Administrators in the 21st century under the Office of Phatthalung Primary Educational Service Area 2, the overall average and each side were at high level. 2) Teachers belonging to different school sizes the overall opinions were different at statistical significance at the .05 level. Teachers with different educational background and work experience were different. There were no differences in overall and individual opinions. and 3) Guidelines for Creative Leadership Development of Educational Institution Administrators in the 21st century under the Office of Phatthalung Primary Educational Service Area 2 is that school administrators should adhere to the principles of participatory management. Emphasizes that all sectors are aware of the importance of working together under understanding. Confidence in the team in planning operations. and appreciate the success together

Keywords: Creative Leadership; School Administrators; 21st Century

บทนำ

การศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 ต้องเปลี่ยนแปลงทัศนะ (perspectives) จากกระบวนทัศน์แบบดั้งเดิม (tradition paradigm) ไปสู่กระบวนทัศน์ใหม่ (new paradigm) ที่ให้โลกของนักเรียนและโลกความเป็นจริงเป็นศูนย์กลางของกระบวนกรเรียนรู้ เป็นการเรียนรู้ที่ไปไกลกว่าการได้รับความรู้แบบง่าย ๆ ไปสู่การเน้นพัฒนาทักษะ และทัศนคติ ทักษะการคิด ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะองค์การทัศนคติเชิงบวก ความเคารพตนเอง นวัตกรรม ความสร้างสรรค์ ทักษะการสื่อสาร และเหนืออื่นใด คือความสามารถใช้ความรู้อย่างสร้างสรรค์ ถือเป็นทักษะที่สำคัญจำเป็นสำหรับการเป็นนักเรียนในศตวรรษที่ 21 (เหยียน ธิทูฮา และสิรินาถ จงกลกลาง, 2561) ผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา ผู้บริหารเป็นผู้นำที่จะส่งผลต่อการพัฒนาการศึกษาเป็นอย่างมาก โดยทั่วไปคุณลักษณะของผู้บริหารจะต้องเป็นผู้มีความรู้ดี มีปฏิภาณไหวพริบดี มีบุคลิกภาพดี มีความคิดริเริ่ม รู้จักปรับปรุงแก้ไข มีความสามารถในการโน้มน้าวจิตใจ มีความเข้าใจบุคลิกทั่วไปและเข้าใจสังคมได้ดี มีความอดทนและรับผิดชอบสูง มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ประสานงานได้ดี มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงและยอมรับนับถือ ผู้ซึ่งให้ความช่วยเหลือผู้อื่นและ

ความยุติธรรม ลักษณะดังกล่าวไม่ได้หาได้ง่าย ๆ ในสถานศึกษา ที่หายากยิ่งกว่านั้นคือ ภาวะผู้นำหรือความเป็นผู้นำ เพื่อให้การบริหารจัดการสถานศึกษามีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานและเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งจำเป็นต้องใช้ความสามารถของผู้บริหาร “ภาวะผู้นำ” ของผู้บริหารเป็นสิ่งสำคัญ (พัชรินทร์ วงสาร และศันสนีย์ จะสุวรรณ, 2564) โดยเฉพาะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในศตวรรษที่ 21 ซึ่งควรจะเป็นผู้นำที่มีการเรียนรู้ตลอดเวลา มีทัศนคติเชิงเชิงบวกต่อโลกและต่อชีวิต เชื่อมมั่นในคุณค่าและ ศักยภาพของตนเองและผู้อื่น มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักใช้วิกฤตที่เกิดขึ้นให้เป็นโอกาส เป็นผู้มีวิสัยทัศน์ รู้จักเลือกใช้คนเหมาะสมกับงาน ให้โอกาสแก่ครูได้พิจารณาไตร่ตรอง กำหนดจุดมุ่งหมายและการร่วมมือกันเพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีอาชีพในสภาพแวดล้อมที่มีความเสี่ยงแล้วสามารถนำมาเป็นโอกาส ได้แก่ ให้ครูกำหนดยุทธศาสตร์การวิจัยด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน และด้านการประเมินผล และให้นำผลการวิจัยมาใช้ประโยชน์รวมทั้งเปิดโอกาสให้ครูได้เรียนรู้ อย่างมีอาชีพได้อย่างแท้จริง (ศรสวรรค์ บุญณกรณ์ชัย, 2561)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง ขับเคลื่อนให้โรงเรียนในสังกัดมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลและแผนการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง สู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ อย่างเป็นรูปธรรม เชื่อมโยง บูรณาการเป็นจริงและประสบความสำเร็จนั้น ต้องพัฒนาที่ตัวผู้นำ ผู้บริหารสถานศึกษา จึงจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมในการรับกับสภาพสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน อาทิเช่น ปัญหาเรื่องของ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ซึ่งส่งผลต่อการเรียนการสอนและส่งผลกระทบต่อตัวนักเรียนเอง ดังนั้นผู้บริหาร เป็นส่วนที่สำคัญอย่างยิ่งในการเตรียมความพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นด้วยการพัฒนาภาวะผู้นำ เชิงสร้างสรรค์เพื่อนำไปใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษาที่รับผิดชอบให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

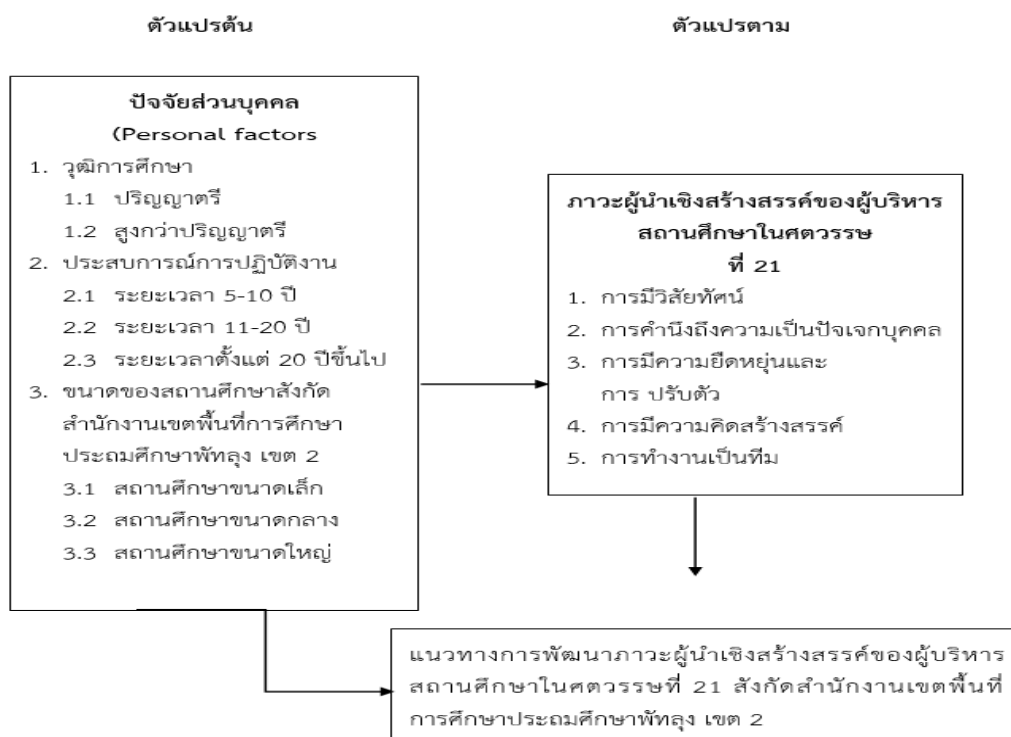
บทความวิจัยนี้จะนำเสนอผลการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 เพื่อนำผลการศึกษาค้นคว้าไปใช้เป็นแนวทางในการ ปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพของนักเรียน และโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2

กรอบแนวคิด

ในการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ผู้ศึกษาได้ค้นคว้าเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษา ขอเสนอกรอบแนวคิดของการศึกษา ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาพัทลุงเขต 2 ประจำปี การศึกษา 2565 จำนวน 959 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ปี การศึกษา 2565 จำนวน 275 คน ซึ่งได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970, pp. 607-610 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 43) สุ่มตัวอย่าง แบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามขนาดของสถานศึกษา จากนั้นนำมาเทียบสัดส่วน และใช้การ สุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลากแบบไม่ใส่คืน (Sampling Without Replacement)

การวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 6 คน คือ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ศิษยานิเทศก์ จำนวน 2 คน และ ผู้อำนวยการสถานศึกษาที่มีประสบการณ์มาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี จำนวน 2 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณ

ใช้แบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของครู ได้แก่ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 จำนวน 5 ด้าน รวม 37 ข้อ ได้แก่ 1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ จำนวน 9 ข้อ 2) ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล จำนวน 8 ข้อ 3) ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว จำนวน 6 ข้อ 4) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ จำนวน 7 ข้อ และ 5) ด้านการทำงานเป็นทีม จำนวน 7 ข้อ โดยกำหนดค่า 5 ระดับ 1-5 คะแนนตามแนวคิด ของลิเคิร์ท แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง อยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง อยู่ในระดับน้อยที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.67- 1.00 จากนั้นนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 1 จำนวน 30 คน และนำไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ซึ่งมีค่าเท่ากับ .922

การวิจัยเชิงคุณภาพ

เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยถามในประเด็นต่อไปนี้ คือ ชื่อ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงานด้านการบริหาร และ ตอนที่ 2 การสัมภาษณ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลโดยขอหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยและขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ถึงผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัย ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม จำนวน 275 ชุด ผ่าน Google Form ถึงครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างพร้อมขอความร่วมมือส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัยภายใน 15 วัน นับตั้งแต่ได้รับแบบสอบถาม ได้รับแบบสอคืนจำนวน 275 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วดำเนินการตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

การวิจัยเชิงคุณภาพผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลโดยขอหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยและขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยจากคณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่ รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่ ศึกษาพิเศษ และผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัยโดยแนบกำหนดการนัดหมายที่จะไปสัมภาษณ์ ผู้วิจัยส่งแบบสัมภาษณ์ให้กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 จำนวน 6 คนล่วงหน้า 3 วัน ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างด้วยตนเอง ใช้เวลา 1 – 2 ชั่วโมง ต่อ 1 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแยกข้อมูลตาม วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษาใช้วิธีคำนวณโดยหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามความคิดเห็นวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์ เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้วยการทดสอบค่าที (t-test) จำแนกประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา ด้วยการทดสอบค่า F (F-test) และรวบรวมแนวทางการพัฒนาโดยการตีความวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป

ครูมีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 73.8 และวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 26.2 มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานระยะเวลา 5-10 ปี จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 28. มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานระยะเวลา 11 - 20 ปี จำนวน 125 คน คิดเป็นร้อยละ 45.50 และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานระยะเวลาตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 25.8 ทำงานในโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 24.4 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 72.4 และโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 3.2

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ภาพรวมและรายด้าน

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ในภาพรวมรายด้าน (n = 275)

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์	3.85	.80	มาก
2. ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	3.81	.78	มาก
3. ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว	3.88	.76	มาก
4. ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์	3.87	.75	มาก
5. ด้านการทำงานเป็นทีม	3.81	.83	มาก
รวม	3.84	.72	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$, $SD = .72$) ทุกด้านสามารถเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว ($\bar{X} = 3.88$, $SD = .76$) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 3.87$, $SD = .75$) ด้านการมีวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 3.85$, $SD = .80$) ด้านการทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 3.81$, $SD = .83$) และด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ($\bar{X} = 3.81$, $SD = .78$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 จำแนกตาม วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา (n = 275)

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร สถานศึกษาในศตวรรษที่ 21	วุฒิการศึกษา				t	P-value
	ปริญญาตรี (n = 203)		สูงกว่าปริญญาตรี (n = 72)			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1.ด้านการมีวิสัยทัศน์	3.88	.79	3.76	.83	1.01	.31
2.ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	3.82	.79	3.76	.75	.54	.59
3.ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว	3.89	.76	3.84	.76	.52	.61
4.ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์	3.87	.76	3.85	.71	.22	.83
5.ด้านการทำงานเป็นทีม	3.83	.85	3.75	.77	.70	.49
ภาพรวม	3.87	.79	3.7	.77	.60	.57

จากตารางที่ 2 พบว่า ความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 จำแนกตามตัวแปรวุฒิการศึกษา พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ภาพรวมและรายด้าน ตามประสบการณ์การทำงาน โดยการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) (n = 275)

ด้าน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P-value
1.ด้านการมีวิสัยทัศน์	ระหว่างกลุ่ม	2	5.207	2.604	4.118*	.017
	ภายในกลุ่ม	272	171.967	.632		
	รวม	274	177.184			
2.ด้านการคำนึงถึง ความเป็นปัจเจกบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	2	.263	.313	.217	.805
	ภายในกลุ่ม	272	164.806	.606		
	รวม	274	165.069			
3.ด้านการมีความ ยืดหยุ่นและปรับตัว	ระหว่างกลุ่ม	2	1.971	.986	1.720	.181
	ภายในกลุ่ม	272	155.894	.573		
	รวม	274	157.865			
4.ด้านการมีความคิด สร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	2	.932	.466	.827	.439
	ภายในกลุ่ม	272	153.283	.564		
	รวม	274	154.215			
5.ด้านการทำงานเป็นทีม	ระหว่างกลุ่ม	2	.3.022	.1.511	2.221	.110
	ภายในกลุ่ม	272	185.041	.680		
	รวม	274	188.063			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.805	.902	1.758	.174
	ภายในกลุ่ม	272	139.639	.513		
	รวม	274	141.444			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 จำแนกภาพรวมและรายด้าน ตามตัวแปรขนาดสถานศึกษาต่างกัน โดยการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) (n = 275)

ด้าน	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P-value
1.ด้านการมีวิสัยทัศน์	ระหว่างกลุ่ม	2	5.178	2.589	4.094*	.018
	ภายในกลุ่ม	272	172.006	.632		
	รวม	274	177.184			
2.ด้านการคำนึงถึง ความเป็นปัจเจกบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	2	1.836	.918	1.530	.218
	ภายในกลุ่ม	272	163.233	.600		
	รวม	274	165.069			
3.ด้านการมีความ ยืดหยุ่นและปรับตัว	ระหว่างกลุ่ม	2	4.143	2.071	3.665*	.027
	ภายในกลุ่ม	272	153.722	.565		
	รวม	274	157.865			
4.ด้านการมีความคิด สร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	2	4.053	2.027	3.671*	.027
	ภายในกลุ่ม	272	159.162	.552		
	รวม	274	154.215			
5.ด้านการทำงานเป็น ทีม	ระหว่างกลุ่ม	2	5.745	2.873	4.286*	.015
	ภายในกลุ่ม	272	182.318	.670		
	รวม	274	188.063			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	3.860	1.930	3.816*	.023
	ภายในกลุ่ม	272	137.583	.506		
	รวม	274	141.444			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4 เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 จำแนกตามตัวแปรขนาดสถานศึกษาพบว่าโดยภาพรวมของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูผู้สอนตามขนาดสถานศึกษาที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ และด้านการทำงานเป็นทีม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 4 แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2

1. ด้านการมีวิสัยทัศน์

การเป็นผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์ต้องเก่งในเรื่องความคิดรวบยอดของการทำงาน นำมาเป็นแนวทางในการทำงานของตนเอง เพื่อไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ สามารถบูรณาการการทำงานได้ทุกระดับ และเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และควรส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ ของสถานศึกษาโดยผู้บริหารต้องประชุม SWOT หาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ของสถานศึกษาแล้วนำมาทำการวิเคราะห์โดยใช้ tows matrix เพื่อนำมาปรับใช้ในการกำหนดวิสัยทัศน์ ซึ่งผู้บริหารตระหนักถึงความสำคัญในการทำงานร่วมกันภายใต้ความเข้าใจในวิสัยทัศน์และเป้าหมายของการทำงานสถานศึกษา เน้นการมีส่วนร่วม ส่งเสริมให้ครูร่วมกันตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาให้บรรลุตามวิสัยทัศน์สถานศึกษา พร้อมทั้งรับฟังเสียงสะท้อนจากครู ผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน โดยให้ครูมีความเต็มใจที่จะพัฒนาเพื่อความก้าวหน้าของสถานศึกษา สถานศึกษามีวิสัยทัศน์ในการปฏิบัติงานไปในทิศทางเดียวกัน

2. ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

Put the right man on the right job in the right place at the right time. ยังคงเป็นประโยคเด็ดที่ใช้ได้ดีอยู่เสมอเมื่อผู้บริหารต้องวางแผนมอบหมายงานให้กับลูกน้องหรือคนในทีม เพราะการเลือกใช้คนให้เหมาะสมกับงาน เป็นอีกหนึ่งหัวใจสำคัญที่จะทำให้การบริหารและองค์กรพัฒนาก้าวหน้า ผู้บริหารมีความสามารถ ความถนัดที่แตกต่างกัน ตนต้องรู้ในสิ่งที่เป็นจุดเด่นแล้วนำมาประยุกต์ใช้กับงานให้เป็นโอกาสในการทำงานตามบริบทของสถานที่ทำงาน ชุมชน และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ก็จะทำให้การทำงานสำเร็จได้ นอกจากนี้อีกสิ่งหนึ่งที่ไม่ควรละเลยก็คือการหมั่นพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากร พนักงาน และคนในทีมอยู่เสมอ เพื่อประสิทธิภาพการทำงานที่มากขึ้นกว่าและพร้อมที่จะส่งเสริมให้พนักงานได้เรียนรู้ความสามารถใหม่ ๆ โดยการใช้กิจกรรมการอบรมพัฒนา อบรมสัมมนา ด้านการพัฒนางาน พัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาชีพ กิจกรรมการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นและหลากหลายสาขาวิชา ที่มีประสิทธิภาพอย่างหลากหลายทันกับโลกยุคปัจจุบันมาใช้ปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างเหมาะสม

3. การมีความยืดหยุ่นและการปรับตัว

สำนวน To put yourself in someone's shoes เป็นการเปรียบเปรยว่าให้เราเอาใจเขามาใส่ใจเรา หากเราต้องตกอยู่ในสถานการณ์เดียวกันกับเขา ผู้บริหารต้องเชื่อว่าครูทุกคนมีคุณค่า มีศักยภาพและความสามารถแตกต่างกัน และสามารถพัฒนาได้ เปิดใจกว้างรับฟังความคิดเห็นและข้อมูลข่าวสารใหม่ ๆ ที่มีความน่าเชื่อถือจากผู้อื่น ไม่เข้มงวด ยึดถือระเบียบกฎเกณฑ์หรือเวลามากจนเกินไป สร้างบรรยากาศแห่งความร่วมมือร่วมใจ ส่งเสริมให้คณะครูมีความยืดหยุ่นในการคิดและการทำงาน ผู้บริหารต้องรู้จักเร็ว ช้า หนัก เบา สามารถปรับเปลี่ยนการทำงานได้ตามสถานการณ์และข้อมูลต่าง ๆ ที่มี ทำงานร่วมกับผู้อื่นด้วยความไวเนื้อเชื่อใจ เชื่อมั่นในทีมงานในการวางแผนปฏิบัติงาน และชื่นชมความสำเร็จร่วมกัน

4. การมีความคิดสร้างสรรค์

ผู้บริหารต้องรู้จักประยุกต์ดัดแปลงองค์ความรู้เก่ากับความรู้ใหม่ให้เข้ากับบริบทของตน โดยอาศัยพื้นฐานเดิม ทุนเดิมที่มีมาเป็นปัจจัยในการทำงาน อาศัยองค์ความรู้ของตนเอง ทีมงานทุกคน ทุกภาคส่วน มาสานต่อ

ความสำเร็จในรูปแบบของตนเอง ส่งเสริมและเปิดโอกาสให้บุคลากรได้เรียนรู้อย่างหลากหลาย มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทั้งในและนอกเครือข่าย และพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง พร้อมรับ และการตอบสนองของอนาคตที่มี การเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาได้ (เสาวนีย์ สมบูรณ์ศิริรัตน์, 2562)

5. การทำงานเป็นทีม

ผู้บริหารต้องมีหลักในการทำงาน ยึดความถูกต้องมาก่อนถูกใจ การทำงานเป็นทีมจะช่วยให้งานสำเร็จอย่างง่ายดาย แต่ทุกคนที่ทำงานด้วยกันต้องรู้ เข้าใจ ลงมือทำ แก้ไขปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ร่วมกันและเมื่อสำเร็จก็ภูมิใจด้วยกัน สำคัญกว่าสิ่งใด ผู้บริหารต้องไปนั่งในใจของผู้ร่วมงานให้ได้ ด้วยน้ำใจของตน ลงมือทำ เป็นแบบอย่างที่ดีให้เห็น ทุกคนยอมรับ การทำงานก็จะง่ายขึ้น เมื่อการทำงานระบบทีมสามารถบรรลุความสำเร็จได้ ย่อมเกิดความภาคภูมิใจกลับมาต่อองค์กรและบุคลากรทุกคน สิ่งนี้จะช่วยสร้างกำลังใจในการทำงานให้ทำงานได้ดีเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ก่อให้เกิดขวัญและกำลังใจในการทำงาน ทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง และก่อให้เกิดผลสำเร็จ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ทุกแห่งได้นำกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นวิธีการจัดการคุณภาพอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างความมั่นใจต่อผู้ปกครอง ชุมชน สังคม ในการปฏิบัติหรือการดำเนินงานของสถานศึกษาตามพันธกิจที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้ ซึ่งองค์ประกอบต่าง ๆ จะทำให้เกิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนที่พึงประสงค์ (เอกราช โฆสิตพิมานเวช, 2560) มีผลต่อการพัฒนาองค์กรทั้งในปัจจุบันและในอนาคต โดยภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่พบมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ของโลกที่เปลี่ยนแปลงไป และมีการพัฒนาทักษะสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ในศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งหมายให้ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาตนเองและพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง มีการประชุมและสัมมนาเพื่ออภิปรายเกี่ยวกับเป้าหมายทางการศึกษาและการพัฒนาสถานศึกษาให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดี เก่ง และมีความสุข ในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าของสังคมให้เป็นไปในทิศทางที่วางไว้ จึงทำให้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของเกศณี กลืนเทศ (2562) ศึกษาวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์เขต 2 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา สามารถอภิปรายได้ดังนี้

2.1 ครูผู้สอนวุฒิปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2

โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องมาจากครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน ผู้บริหารได้ให้ความสำคัญกับครูผู้สอนทุกระดับการศึกษา ครูแต่ละคนต่างร่วมรับผิดชอบที่จะช่วยกัน ทำให้การปรับปรุง และการเปลี่ยนแปลงเป็นไปได้ง่าย ครูยอมรับต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ให้เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียนของตน สอดคล้องกับอูษณีย์ ศรีเจริญ และจรัส อติวิทยากรณ์ (2560) ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับบรรยากาศของโรงเรียนตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 16 พบว่า จำแนกตาม วุฒิการศึกษา ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ประสพการณ์ในการปฏิบัติงาน ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัด จำแนกตามตัวแปรประสพการณ์การทำงาน พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อันเนื่องมาจากปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ที่มีประสพการณ์ในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ให้ความสำคัญของต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งผู้บริหารส่วนใหญ่ใช้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ในการบริหารงานและการตัดสินใจ ซึ่งทำให้บุคลากรทุกคนได้รับความเสมอภาค มีความเท่าเทียมกันในการปฏิบัติงาน ความสัมพันธ์ระหว่างครูที่มีประสพการณ์ในการปฏิบัติงานในระดับต่าง ๆ มีการปรึกษาหารือ เข้าใจถึงกระบวนการต่าง ๆ จนทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ที่มีประสพการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับจุฑาพร ชินทัพพ์ และ พิพัฒน์ นนทนาธรณ์ (2560) ศึกษา อิทธิพลภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ และความรับผิดชอบต่อสังคมที่มีผลต่อภาพลักษณ์ของสมาคมมวยไทยสมัครเล่นแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์ จำแนกตาม ประสพการณ์ในการทำงาน ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 จำแนกตามตัวแปรขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน 4 ด้าน คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ด้านการทำงานเป็นทีม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกันมองว่าขนาดสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงานมีผลต่อปัจจัยในการบริหารงาน เกิดจากผู้บริหารสถานศึกษามีประสพการณ์ในการบริหารงานที่ต่างกัน โดยส่วนใหญ่ผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดใหญ่จะมีประสพการณ์การทำงานที่มาก ใกล้เคียงเคียงอายุราชการ ผ่านประสพการณ์ร้อนหนาวมามาก ในทางกลับกันมีความแตกต่างพอสมควรกับผู้บริหารสถานศึกษาหน้าใหม่ มีประสพการณ์น้อยในการบริหาร และสืบเนื่องจากโครงการต่าง ๆ ของกระทรวงศึกษาธิการได้จัดสรรงบประมาณให้กับสถานศึกษาทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ แตกต่างพอสมควร ส่งผลให้ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีทัศนคติต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของศราวุธ ทองอากาศ (2560) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทาง

วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ผลการวิจัย ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกัน

3. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กับผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ศึกษาพิเศษ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 6 ท่าน ในประเด็นแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ การเป็นผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์ต้องเก่งในเรื่องความคิดรวบยอดของการทำงาน นำมาเป็นแนวทางในการทำงานของตนเอง เพื่อไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ สามารถบูรณาการการทำงานได้ทุกระดับ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล การเลือกใช้คนให้เหมาะสมกับงาน เป็นอีกหนึ่งหัวใจสำคัญที่จะทำให้การบริหารและองค์กรพัฒนาก้าวหน้า ผู้บริหารมีความสามารถ ความถนัดที่แตกต่างกัน ตนต้องรู้ในสิ่งที่เด่นแล้วนำมาประยุกต์ใช้กับงานให้เป็นโอกาสในการทำงานตามบริบทของสถานที่ทำงาน ชุมชน และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ก็จะทำให้การทำงานสำเร็จได้ นอกจากนี้อีกสิ่งหนึ่งที่ไม่ควรละเลยก็คือการหมั่นพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากร พนักงาน และคนในทีมอยู่เสมอ เพื่อประสิทธิภาพการทำงานที่มากขึ้นกว่า และพร้อมที่จะส่งเสริมให้พนักงานได้เรียนรู้ความสามารถใหม่ๆ ด้านการมีความยืดหยุ่นและการปรับตัว ผู้บริหารควรเปิดใจกว้างรับฟังความคิดเห็นและข้อมูลข่าวสารใหม่ ๆ ที่มีความน่าเชื่อถือจากผู้อื่น ไม่เข้มงวด ยึดถือระเบียบกฎเกณฑ์หรือเวลามากจนเกินไป สร้างบรรยากาศแห่งความร่วมมือร่วมใจ ส่งเสริมให้คณะครูมีความยืดหยุ่นในการคิดและการทำงาน ผู้บริหารต้องรู้จักเร็ว ช้า หนัก เบา สามารถปรับเปลี่ยนการทำงานได้ตามสถานการณ์และข้อมูลต่าง ๆ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารต้องรู้จักประยุกต์ดัดแปลงองค์ความรู้เก่ากับความรู้ใหม่ให้เข้ากับบริบทของตน โดยอาศัยพื้นฐานเดิม ทunes เดิมที่มีมาเป็น ปัจจัยในการทำงาน อาศัยองค์ความรู้ของตนเอง ทีมงานทุกคน ทุกภาคส่วน มาสานต่อความสำเร็จในรูปแบบของตนเอง ส่งเสริมและเปิดโอกาสให้บุคลากรได้เรียนรู้อย่างหลากหลาย มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทั้งในและนอกเครือข่าย และพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง พร้อมรับ และการตอบสนองของอนาคตที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา และการทำงานเป็นทีม ผู้บริหารต้องมีหลักในการทำงาน ยึดความถูกต้องมาก่อนถูกใจ การทำงานเป็นทีมจะช่วยให้งานสำเร็จอย่างง่ายดาย แต่ทุกคนที่ทำงานด้วยกันต้องรู้ เข้าใจ ลงมือทำ แก้ไขปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ร่วมกันและเมื่อสำเร็จก็ภูมิใจด้วยกัน สำคัญกว่าสิ่งใด ผู้บริหารต้องไปนั่งในใจของผู้ร่วมงานให้ได้ ด้วยน้ำใจของตน ลงมือทำ เป็นแบบอย่างที่ดีให้เห็น ทุกคนยอมรับ การทำงานก็จะง่ายขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ผลการวิจัยภาวะผู้นำในด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลของผู้บริหารยังมีน้อยกว่าด้านอื่น ๆ ผู้บริหารควรยอมรับฟังความคิดเห็นและเหตุผลของครู เข้าใจในความสามารถที่แตกต่างกัน และส่งเสริมให้ครูเกิดการ

พัฒนาตัวเองอยู่เสมอ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลด้วยความเสมอภาคเท่าเทียมกัน

2. ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่าง ควรได้รับการส่งเสริมและได้รับโอกาสในการพัฒนาตนเองด้วยความเท่าเทียม

3. ผู้บริหารควรยึดหลักการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม เน้นให้ทุกภาคส่วนตระหนักถึงความสำคัญในการทำงานร่วมกันภายใต้ความเข้าใจ เชื่อมมั่นในทีมงานในการวางแผนการปฏิบัติงาน และชื่นชมความสำเร็จร่วมกัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหาร โดยใช้กลุ่มตัวอย่างนอกเหนือจากครูและบุคลากรในสถานศึกษา ซึ่งควรใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการบริหารและการจัดการศึกษา เช่น ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา

2. ควรศึกษาปัจจัยด้านภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนและเป็นข้อมูลในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- เกศณี กลืนเทศ. (2562). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทสาขาวិชาการการจัดการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- จุฑาทพร ชินทัฬห์และพิพัฒน์นันทนารณ์. (2560). อิทธิพลภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์และความรับผิดชอบต่อ สังคมที่มี ผลต่อภาพลักษณ์ของสมาคมมวยไทยสมัครเล่นแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์. *วารสารสมาคมนักวิจัย*, 22(3), 121-131.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พัชรินทร์ วงสาร และศันสนีย์ จະสุวรรณ. (2564). *คุณลักษณะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของ ผู้บริหารสถานศึกษา*. การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและ นานาชาติครั้งที่ 14 "Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2021" วันพุธที่ 18 สิงหาคม 2564.
- ศราวุธ ทองอากาศ. (2560). *การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดจันทบุรี ระยะของและตราด*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ศรสวรรค์ บุญณกรณ์ชัย. (2561). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โรงเรียนทวีธาภิเศก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1*. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยเกริก.
- เสาวนีย์ สมบูรณ์ศิริโรจน์. (2562). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- เหิงยีน ถิพูฮ่า และสิรินาถ จงกลกลาง. (2561). การศึกษาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียน มัธยมศึกษา ตอนปลายจังหวัดกาบัง ประเทศเวียดนาม. *วารสารวิจัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 4(2), 14-18.

เอกราช โฆสิตพิมานเวช. (2560). *แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกศึกษาขอนแก่น*. สังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน ในการกำกับสำนักงานศึกษาธิการ จังหวัดขอนแก่น ระยะที่ 4 ปีการศึกษา 2560-2565.

อุษณีย์ ศรีเจริญ และจรัส อติวิทยาภรณ์. (2560). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ ผู้บริหารสถานศึกษากับบรรยากาศของโรงเรียนตามความคิดของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเขต 6*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ.

